

Onderwerp: uitvoeringskrediet sloop rwzi Maarssenbroek en onderdelen rwzi De Meern

Datum AB-vergadering: 19-5-2021

Registratienummer: 1750932-v3

Voorgesteld besluit

Het algemeen bestuur wordt voorgesteld:

1. een uitvoeringskrediet van € 1.400.000 beschikbaar te stellen voor de sloop van rwzi Maarssenbroek;
2. een uitvoeringskrediet van € 450.000 beschikbaar te stellen voor de sloop van onderdelen van rwzi De Meern;
3. deze uitvoeringskredieten te dekken via een onttrekking aan de bestemmingsreserve 'Sloop rwzi Utrecht en Maarssenbroek', ten bedrage van € 1.850.000.

Toelichting

Het algemeen bestuur heeft op [6 juli 2016](#) (zie agendapunt 4.06) besloten om het afvalwater van rwzi Maarssenbroek (HDSR) en rwzi Maarssen (AGV/Waternet) op rwzi Leidsche Rijn te behandelen en ten gevolge daarvan deze rwzi uit te breiden. Inmiddels is rwzi Leidsche Rijn uitgebreid en wordt het afvalwater van beide andere zuiveringen hier behandeld. Rwzi Maarssenbroek is als installatie hiermee overbodig geworden voor HDSR en kan worden gesloopt.

Waarom rwzi Maarssenbroek nu niet afstoten?

Het terrein van de rwzi komt hiermee deels beschikbaar voor een andere bestemming. Deels, omdat de influëntleidingen vanuit Maarssenbroek en Maarssen hier samen komen waarna het influënt via een persgemaal verder richting rwzi Leidsche Rijn wordt gepompt én omdat de effluëntleiding vanuit deze rwzi ook langs dit terrein loopt. Het is noodzakelijk voor HDSR om goed toegang te blijven houden tot deze zuiverings-assets, die van cruciaal belang zijn voor de verwerking van het rioolafvalwater afkomstig uit deze plaatsen en voor de lozing van het effluënt op het Amsterdam-Rijnkanaal. Mede daarom neemt HDSR de sloop zelf ter hand.

Andere gebruiksmogelijkheden rwzi-terrein Maarssenbroek

Ook vanwege andere (gebruiks)mogelijkheden is het een strategisch gelegen terrein voor HDSR-doelen. Het zou mogelijk ingezet kunnen worden voor (verdere) grondstoffenterugwinning en/of het opwerken van grondstoffen. In dit verband is deze locatie strategisch omdat het gelegen is op een bedrijventerrein (milieuklasse 5). Bovendien staat er nog een gemaal op het terrein en ligt er nog een effluëntleiding die hierbij wellicht nog een rol kunnen spelen. De huisvesting en opslag voor waterbeheer is eveneens een mogelijkheid, ter vervanging van de huidige, gehuurde locatie aan de Atoomweg. Hiermee zou dan tevens invulling worden gegeven aan een verbeteringsmogelijkheid, genoemd in het Huisvestingsplan Buitendiensten (zie bestuursinformatiebrief 2018-10, d.d. 2 november 2018). Een combinatie van deze mogelijkheden is wellicht ook nog een optie. Mocht dit daadwerkelijk aan de orde komen, dan worden de hiervoor benodigde investerings- en exploitatiemiddelen langs de gebruikelijke weg ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur. Als er dan nog een af te stoten deel van het terrein overblijft, dan is de inschatting dat dit beter verkoopbaar is als de rwzi-installatie daar is gesloopt.

Hergebruik constructies en onderdelen

Constructies en onderdelen van de installatie zullen in het kader van duurzaamheid waar mogelijk hergebruikt worden. In de paragraaf met MVO-aspecten wordt dit nader toegelicht.

Door nu zelf de sloop ter hand te nemen houdt HDSR ook de mogelijkheid open om op dit terrein bepaalde activiteiten te ontwikkelen, zoals hiervoor geschetst. In die zin is het strategisch gezien een no-regret maatregel, die overigens ook past in de gedachte 'we ruimen zelf zoveel mogelijk onze eigen overbodig geworden spullen op'.

Bij instemming met dit voorstel staat de sloop gepland voor eind 2021, begin 2022.

Sloop van onderdelen installatie rwzi De Meern

Naast de sloop van rwzi Maarssenbroek vragen wij met dit voorstel ook krediet voor het slopen van onderdelen van rwzi De Meern. Het gaat hierbij om de slibgistingstank en de bijbehorende installaties voor de opslag en verwerking van het biogas. Deze installatie is in 2016 buiten gebruik gesteld. De reden hiervoor was dat de exploitatie van de slibgisting op de Meern niet meer financieel rendabel was en het slib van deze rwzi in de gistinginstallatie van Nieuwegein kan worden verwerkt.

Gezamenlijk aanpakken

In het gezamenlijk op de markt zetten van beide sloopwerkzaamheden (Maarssenbroek en De Meern) zien wij voordelen op het gebied van efficiëntie. Zowel in de voorbereiding als bij de marktpartijen worden hierdoor kosten bespaard. Dat is de reden dat wij beide onderdelen in één voorstel aan het bestuur voorleggen. Het krediet voor de sloop van onderdelen van rwzi De Meern wordt hierbij ondergebracht in de totale bestemmingsreserve voor de sloop van rwzi Maarssenbroek. Deze verwerking is gunstig voor een gelijkmatige kostenontwikkeling over de jaren.

Voor de bovengenoemde sloopwerkzaamheden is een totaal uitvoeringskrediet van € 1.850.000 nodig. Een toelichting op de opbouw en dekking van dit bedrag staat vermeld onder het kopje 'Financiële aspecten'.

Kaders

Er zijn een aantal uitgangspunten vastgesteld, die wezenlijke invloed hebben op de omvang van het benodigde krediet:

- De vloer van de beluchtingstank zal worden gehandhaafd met het oog op mogelijk toekomstige bebouwing van de locatie. Naast het nuttig hergebruik van een bestaande constructie, wordt hierdoor voorkomen dat omvangrijke bemaling van het grondwater nodig is en bespaart het sloopkosten.
- De funderingspalen onder de constructies zullen niet worden verwijderd, maar afgekapd op 2 m. onder het maaiveld. Voor de sloop van rwzi Utrecht is hetzelfde uitgangspunt gehanteerd.
- Alle ondergrondse kabels en leidingen worden verwijderd.
- De marktpartijen zullen in de aanbesteding worden uitgedaagd meerwaarde te bieden op het aspect duurzaamheid. In de paragraaf met MVO aspecten wordt dit nader toegelicht.

Welk waterschapsdoel is aan de orde (uit overzicht 'Indicatoren Waterkoers' in de begroting)

- Thema: Vitale overheidsorganisatie
 - Doel: werken met het oog op de toekomst
 - Effectindicator Eff14: duurzaam werken om onze voetafdruk te verkleinen.

Financiële aspecten

In dit voorstel wordt een uitvoeringskrediet gevraagd van totaal € 1.850.000 voor de sloop van rwzi Maarssenbroek en de slibgistinginstallatie van rwzi De Meern.

De kosten voor de sloop van rwzi Maarssenbroek (voorbereiding en realisatie) bedraagt € 1.400.000 en komt ten laste van Zuiver. Er is een bestemmingsreserve die bij de jaarrekening 2019 is gevormd. In januari 2021 is al een voorbereidingskrediet toegezegd door het college ter hoogte van € 100.000. In de begroting van 2021 is een bedrag opgenomen van totaal € 2.300.000. De dekking komt uit de genoemde bestemmingsreserve.

De kosten voor de sloop van onderdelen van rwzi De Meern bedraagt € 450.000. Hiervoor bestaat momenteel geen aparte bestemmingsreserve. Het voorstel is om de kosten voor de sloop van

onderdelen van rwzi De Meern onder te brengen in de bestemmingsreserve voor de sloop van rwzi Maarssenbroek. Hierdoor is het mogelijk om binnen deze bestemmingsreserve evt. mee- of tegenvallers van de twee projecten op te vangen. Deze verwerking is daarmee gunstig voor een gelijkmatige kostenontwikkeling over de jaren. Daarnaast zijn er synergiekansen door deze projecten gezamenlijk aan te besteden, waardoor e.e.a. kosteneffectiever kan worden uitgevoerd. Het bedrag van de bestemmingsreserve (€ 2.300.000) is hoog genoeg om de kosten van rwzi De Meern in onder te brengen. Eventuele financiële tegenvallers (zie hiervoor de onderstaande paragraaf met risico's) worden gedekt uit de bestemmingsreserve en worden op de hiervoor gebruikelijke wijze teruggekoppeld aan het algemeen bestuur.

Planning

Op hoofdlijnen is de planning van het totale traject (rwzi Maarssenbroek en onderdelen rwzi De Meern) als volgt:

- mei 2021 kredietaanvraag algemeen bestuur (onderliggend voorstel)
- 3^e kwartaal 2021 aanbesteding sloop
- 4^e kwartaal 2021 start uitvoering
- 2^e kwartaal 2022 oplevering

Deze planning is onder voorbehoud van externe en onvoorziene omstandigheden.

Risico's

De belangrijkste risico's in het project hebben betrekking op de omgeving:

- *Schadelijke stoffen:*
In 2013 en 2020 is op de locatie Maarssenbroek bodem- en asbestonderzoek uitgevoerd. Er zijn geen bijzondere zaken aan het licht gekomen. Op dit moment loopt nog onderzoek voor de locatie De Meern en aanvullend onderzoek voor Maarssenbroek. Het risico op substantiële saneringswerkzaamheden wordt ingeschat als laag.
- *Ecologie:*
In het bedrijfsgebouw op de locatie Maarssenbroek zijn sporen van een vleermuis aangetroffen. In de zomermaanden moet nader onderzoek uitwijzen of er inderdaad vleermuizen verblijven. Totdat er meer duidelijkheid is, zal het bedrijfsgebouw worden gehandhaafd. Naar verwachting kan de sloop van de overige onderdelen in de tussentijd wel starten.
- *Stikstof:*
Er is een globale Aerius berekening uitgevoerd om te bepalen of er sprake kan zijn van stikstof depositie in nabijgelegen natuurgebieden. De berekende waarden voor beide locaties liggen ver onder de grens, waarbij compenserende maatregelen nodig zijn.
- *Vergunningverlening:*
De omgevingsvergunning zal worden aangevraagd, nadat alle resultaten uit de conditioneringsonderzoeken bekend zijn. Op basis van recente ervaringen wordt verwacht dat de doorlooptijd voor de omgevingsvergunning bij gemeente Utrecht groter is dan gebruikelijk. Hierdoor ontstaat mogelijk vertraging bij de opdrachtverstrekking voor de uitvoering.
- *Overlast omgeving:*
Rwzi Maarssenbroek ligt op bedrijventerrein Lage Weide. Op de percelen grenzend aan het terrein zijn alleen bedrijven gehuisvest. Op rwzi De Meern zullen alleen op een klein deel van het terrein sloopwerkzaamheden plaatsvinden. De naastgelegen percelen betreffen een afvalscheidingsstation en een bouwmarkt. Beperking van de overlast (geluid, stof, transport) zal deel uitmaken van het contract met de sloopaannemer.

Bovengenoemde risico's kunnen met name zorgen voor vertraging in de planning en hebben naar verwachting in mindere mate effect op de projectkosten.

Communicatie aspecten

De omliggende bedrijven zullen vooraf op de hoogte worden gesteld van de werkzaamheden en de maatregelen die worden getroffen om de overlast te beperken.

MVO aspecten

In de voorbereiding op het project is er een brainstormsessie gehouden, waarin ideeën zijn opgehaald in het kader van Duurzaam Opdrachtgeverschap (DOS). In het project zal worden ingezet op de volgende duurzaamheidsaspecten:

- *Materialen (circulair bouwen)*
Bij de sloop wordt circulair bouwen vertaald in het vinden van een zo hoogwaardig mogelijke herbestemming voor zoveel mogelijk onderdelen en bouwstoffen. Dit wordt op een aantal manieren ingevuld:
 - Hergebruik van de funderingsvloer van de beluchtingstank en zo mogelijk van andere (delen van) bebouwing.
 - Voorafgaand aan de sloop worden de installatie-onderdelen en materialen verwijderd, die voor hergebruik binnen HDSR in aanmerking komen.
 - Hergebruik wordt bij de aanbesteding meegenomen als gunningscriterium.
- *Energie (CO₂ emissie)*
Emissievrij bouwen en slopen bevindt zich nog in de beginfase van ontwikkeling. Toch zullen de marktpartijen worden uitgedaagd de CO₂ emissie te reduceren, door bijvoorbeeld het beperken van het aantal transportbewegingen, het gebruik van biodiesel en het inzetten van elektrische (hand-)gereedschappen. Dit aspect wordt meegenomen als gunningscriterium.
- *Ecologie en biodiversiteit*
Voor de sloop zal het nodig zijn een deel van de aanwezige bomen en beplanting te verwijderen. Uitgangspunt is om dit zo veel mogelijk te voorkomen en de gekapte bomen te compenseren.

Het HDSR beleid inzake Social return on Investment (SROI) wordt eveneens gehanteerd bij deze aanbesteding.

Bijlage

1. Vertrouwelijke bijlage met kostenraming op (hoofd)onderdelen voor de sloop van rwzi Maarssenbroek incl. bepaalde onderdelen van rwzi De Meern (DM1755197)